

Motion till riksdagen 2005/06:Fi1

av Karin Pilsäter m.fl. (fp)
med anledning av prop. 2005/06:7

Vissa kommunalekonomiska frågor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår propositionens yrkande 1 avseende ändring i 20 § lagen (2004:774) om kommunalekonomisk utjämning.
2. Riksdagen avslår propositionens yrkande 2.
3. Riksdagen avslår propositionens yrkande 3.

Motivering

I proposition 2005/06:7 Vissa kommunalekonomiska frågor behandlas bl.a. kommuners och landstings möjlighet att överklaga Skatteverkets beslut om bidrag och avgifter inom de olika kommunala utjämningssystemen där det föreslås inskränkningar i överklaganderätten.

Folkpartiet liberalerna var ett av de partier som mest kraftfullt drev fram LSS-lagstiftningen, en av det sena 1900-talets största och viktigaste socialpolitiska reformer och som gav personer med allvarliga funktionshinder kraftigt utökade möjligheter att leva ett mer drägligt liv utifrån sina förutsättningar och villkor och utifrån egna val. Sedan reformerna kring LSS genomfördes har det inom Folkpartiet liberalerna växt fram en insikt om att det krävs en annan finansiering av LSS-verksamheten än dagens, detta för att på sikt kunna säkra att reformen består. Folkpartiet vill i detta sammanhang erinra om att man i andra motioner under en rad år föreslagit att det ekonomiska ansvaret för LSS-verksamheten helt skall övertas av staten. Det finns flera skäl till detta. LSS-verksamheten är en uppgift som kommunerna ålagts av staten utan att kommunerna erhållit full kostnadstäckning för detta utvidgade ansvar. Kostnaderna för LSS-verksamheten slår ojämnt mellan olika kommuner och utjämningssystemen förmår inte att fördela dessa kostnader på ett rimligt sätt mellan kommunerna. LSS-verksamheten är så reglerad att det finns litet utrymme för en enskild kommun att påverka innehållet i den samma. Ytterst drabbas de personer för vilka LSS-lagstiftningen har tillkommit om inte frågan om finansieringen av LSS löses långsiktigt och på ett hållbart sätt.

Fel! Okänt namn på

Det finns också skäl att erinra om att Folkpartiet liberalerna i andra sammanhang föreslagit genomgripande förändringar av dagens kommunala utjämningsystem och efterlyst ett utjämningsystem som främjar tillväxt i kommuner och landsting och som har en större transparens och förutsägbarhet än dagens utjämningsystem. Folkpartiet liberalerna har i dessa sammanhang också uttalat sig för att utreda hur ett helstatligt finansierat kommunalt utjämningsystem skulle kunna se ut.

Folkpartiet liberalerna avvisar regeringens förslag som innebär inskränkningar i kommuners och landstings möjlighet att till regeringen överklaga Skatteverkets beslut om avgifter och bidrag inom ramen för de olika utjämningsystemen, genom att regeringen vid prövning endast om synnerliga skäl föreligger skall få beakta sådana fel och brister som påtalats först efter 15 februari under utjämningsåret. De skäl som regeringen anför till stöd för inskränkningen av kommunernas överklagande rätt är inte tillräckliga. Regeringen anför att eftersom uppkomna fel endast kan rättas till förmån för kommun eller landsting uppkommer svårigheter att finansiera en korrigerande beslut då medel på det för ändamålet upptagna anslaget redan har förbrukats.

I de enstaka fall där regeringen bifallit överklagande och man rättat till förmån för kommun eller landsting har finansiering skett genom att man justerat statsbidragsramen för kommunerna i statsbudgeten nästföljande år. Det har hittills rört sig om förhållandevis små summor men som kan vara nog så kännbara att gå miste om, särskilt för en mindre kommun.

De uppgifter som ligger till grund för Skatteverkets beslut om avgifter och bidrag inom de olika utjämningsystemen bygger på offentlig statistik som samlats in eller producerats av statliga myndigheter. Den enskilda kommunen eller landstinget är hänvisad till att lita på att den offentliga statistiken är kvalitetsgranskad och riktig. Även om det ligger ett stort ansvar på den enskilda kommunen eller landstinget att granska de uppgifter som ligger till grund för bidrag eller avgifter är kommunen ofta på grund av brist på tid eller kunskaper beroende av att det offentliga statistikmaterialet är korrekt då man yttrar sig i ärendet. Det kan för en enskild kommun eller ett enskilt landsting leda till orimliga effekter om möjligheten att åberopa andra fel och brister än de som påtalats innan Skatteverket fattat sitt beslut inte längre är tillåtet såvida inte synnerliga skäl föreligger.

Det förhållandet att överklaganden där kommun eller landsting åberopar andra fel och brister än de som varit kända vid tidpunkten för Skatteverkets slutgiltiga beslut kan bifallas av regeringen endast om synnerliga skäl föreligger stärker knappast rättssäkerheten för kommuner och landsting. Dels exemplifierar inte regeringen vad som menas med synnerliga skäl, vilket gör att det är svårt att se vilka skäl det kan vara som avses, dels innebär införandet av synnerliga skäl i sig en mycket stark begränsning av rätten till överklagande.

De problem för stat och regering som propositionen försöker rätta till framstår som ringa jämfört med de konsekvenser förslagen kan få för en enskild kommun och dess medborgare och för tilltron till rättsäkerheten vid beslut om avgifter och bidrag inom de kommunala utjämningsystemen.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 4 oktober 2005

Karin Pilsäter (fp)

Christer Nylander (fp)

Bo Könberg (fp)

Lars Leijonborg (fp)

Gunnar Nordmark (fp)

Marita Aronson (fp)